

Nummar 15.
17ad jakkegærðde.

Korsfjord'ast:
15ad AUGUST 1915.

Redaktøra:
OLE A. ANDERSEN.

Missionöaggem Talvikast

Sodnabæive 15ad august læi stuora miššonöaggem Dalbmeluovtast. Ollo læi olmuš öoagganam girkoï dam bæive, dat læi dievva. Motorvadnasak bukte lastai. Dalkke læi buorre ja dat ræiso læi juokke lakai suotas, maid i oktage šaddam gatat.

Go girkkobiello læi öuogjam, de algi dat stuora olmuš albmug likkadet girko guvllui. Ibmelbalvvalusa rabasti sardnedögje Mansværk logadedin Fil. 2, 1, ja sarnoi dam „jedditusa birra mi gavnui Kristus siste.“

Dastmanñel loaidasti bappa Wisløft sardaestullui ja bajaslogai bæive evangelium Matt. 21, 28. Son sardnedi Hærra vinegarde birra ja namati:

Israelittalažaid havskemus boddo læi öokkat ja vuoinadet vinegarde muorai gaskast lossis barggobæive manñel — ja navdašet vinemuora šaddoid. Maidai dam odda Israelest (oskolažain) læi okta vinegardde, gost sige satte vuoinadet ja avvodet. Ja Hærra læi gattim dam — aide bigjam birra. Dast læi ragja, gidda šiljo ragjai, gost dat bæivalaš dilettis ællem elljuvvu, gidda dam šlabme mailme ravda ragjai. Ja go son læi sisa aiddum vinegarde de dat læi dam varas, atte vinegardde galgai varjaluvvut, i mikkege bahaid sisabæssat, nuftgo i oktage daina, gutte siste læ galga mannat raja bagjel. Bappa nævvoi buok oskolažai bissot aide

siskabælde vinegardest. Varoteket bagjelmannamest! Ædnagak öužžuk aide guorast, muttomak fast olgobælde. Mangas æi dato ællet ollaset Ibmel oudast. Lekop mi birastattum dast: „Mon biettalam bærgalaga, suddo ja mailme.“ Dat læ famolaš aidde.

Viddasebbut gavnui dam vinegardest okta toarna. Okta faktim toarna, maid bappa namati „kristalaš gocišvuottan.“ Vuoi, moft dat læi darbašlaš Ibmel vinegardest læt gocevaš. Dakkat nuftgo profeta: „öuožžot varddamhaikest.“ (Es. 21, 8). Gattijekop mi jēamek ja nubbid hæga!

Min aigaš varalašvuodain namati son: 1) Ruotaskettes šaddoid. Vinegardest oidnujek ruotaskettes šaddok. Ouddamærkan namatuvvu dat nuorakaš Markus 10, 17. Son datoï öuovvot Jesus; mutto go Jesus manai öiegnaleb-but (ruottas ragjai) suina, de i dattom öuovvot gukkeb mielde. Ja min beivin gavnudjek ollo daggarak, ruotaskettes kristalažak. Ædnagak alggek öuovvot Jesusa, mutto dušše ovta boddo, go vuostalastim boatta, de heittek. Dak læk dak ruotaskettes šaddok vinegardest. Dat orru šaddo guodemen ovta aige, mutto dat goldna farga.

2) Suddofria-oappo læ maidai alggam boattet kristalažai gaski dam maneb aige, ja ædnagak læ bættatallam. Mutto gæça maid Paulus cælkka: Mon læm dat stuoramus suddolaš. Suddo golmaoassasaš šaddo: bærgalak, suddo ja mailbme daihe oazže ain vaiveda olbmu. Ja fast dat goalmad varalašvuotta: Atte gæçat

jeças öuovgatæbmen su jeças suddolašvuoda ala. Æi duosta gaçat ollesvuoda daihe bassevuoda manñai; æi duosta njammat famo vinegardest. Mutto maidai dast berrep mi læt varrogasak. Gæça Jesus sanid mattajegjidi Getsemanest: Gocçet ja rokkadallet!

Vinegardest gavnui maidai boççemgarre. Dat i galga orrot avketæbmen, mutto adnujuvvut. Mi ferttep boççemgarrai, gost kristalaš ællem-šaddok avken šaddek. Son gutte datto læt Jesus mattajægje fertte biettalet ješjeças j. n. v. Stuoressat læ, atte læt Jesus balvvalægje, mutto vela stuorab læt su manestöuovvo. Buok fabmo boatta Jesus manestöuovvomest ja manestöuovvomest fast dievaslaš illo. Muite dam 3 dinga: Aide, toarna ja boççemgarre. — Son læ din mielde gidda beivid loapa ragjai.

Sust læi ain okta sadne cælkket Ibmelest: „Mana, barga odna bæive mu vidnegardest! Dat læ jorggalusa bovddijubme.

Tæksta muittala migjidi guokte vieljaça birra: ja-viellja ja imviellja. Ja daggarak gavnudjek ollo min beivin. Jos mon manasi birra Dalbmeluovta gielda, ja mietta Sameædnam ja jærašim juokkehažast, aigokgo don šaddat kristalažžan, de ožošim mon manga ja. Mutto man ædnag duodalažak? Mutto imviellja son gadaï ja manai. Ustebam, don gutte læk cælkam im nuft ædnagærðid Ibmel goççomi, gada ja cæлке ja odne! Amen!

Sardnejotte Lid loapati oudalgaskabæive öoaggim logadedin Alm. 3, 11.

Manŋelgaskabæive čoaŋgalmasa algi bappa Godal, man maŋest sardnejotte Stavnes sardnedi 1 Johs. 3, 1—2, ja bijai dæddo daid sanid ala: mak mi læp ja manen mi galggap šaddat. Dastmanŋel ouddanguddi sardnejotte Mostad duodaštusa su bæstes birra, ja bappa Wisløff fast loaidasti sardnestullui ja bajaslogai Joh. 15, 9 j. v. ja sarnoi rakisvuoda hira ja namati kristalašvuoda oktan summan: rakisvuottan. Nuft ædnag go mi rakistep Ibmela, nuft ædnag rakistep mi lagamužaidæmek. Kristalašvuoda mitto i læk dovddamušak, gadnjalak j. n. v., mutto rakisvuotta min bæivalaš ællemest. Famoaja dam rakisvutti gavdnu Ibmelest, ja su fabmo læi famolaš cakketet rakisvuoda čuovggas min siste. Son bijai erinoamačēt dæddo dam dieđo ala, atte mi leimek rakistuvvum Jesusest. Son didi ollo, mutto stuoramus dietto læi dat, atte son læi rakistuvvum Jesusest. Jos rakisvuotta vaillo, de vaillo buok. Jesus addi su mattajegjidasas 2 gudnena: balyvalægje ja ustebak. Son rakista buokaid, mutto erinoamačēt su ustebides. Jurdaš, usteblašvuoda rakisvuotta!

Manŋel sardnu æra jottevieljak, ja de loapatuvvui dat havskes bæivve ærrolavllagin, ja ješguttege vulgi guvllusis savaldagain siele čieŋŋalasast: Atte dæivadet gærde fast almest! Ja dæivademe galgga šaddat havske Labba truvno oudast.

Redaktøra,

Deutschland!

Tuiskaland, Tuiskaland buok dingai bagjel! nuft čuogja dat tuiska našonallavla.

Mutto tuiskalaš i oaiveld daina lavllagin dušše politikkalaš allagvuoda, mutto sust læ vela aleb jurddagak daina.

Ovta tuiska girjest čuožžo:

„Dam mailme soade maŋest čuovvo okta odđa tuiska Ibmel rika. Juokke tuiska soaldat fertte vuoitet gutte osko dam boattevaš odđa tuiska ædnam ja dam odđa tuiska alme ala.“ Äpgo mi juo ale aigge gæcest?

Dat likkolaš Sameakko (duoddara nieidda.)

Dat govva čajeta migjidi ovta Same akko, gutte læ læmaš nuft likkolaš, atte læ suoje gavdnam Daro-Same miššon dikšosidast Kistrandast. „Dal læi son bæssam buoreb dillai, go dalle go duoddarest fieradi duolvai siste,“ celki son ješ, go dam blade redaktøra suina sarnodi. Dal son læi likkolaš ja nuft duttavaš. Vissa okta daina duttalemus boarrasin, mi gavdnu dam sidast. Vaiko dille læ lika buorre buokain, de æi buokak læk lika duttavažak. Boarrasak læk harjanam sin ječasek sisaruottasmuvvam vieroiguim, ja damditi gartta odđa vierro (buttes bivtas ja berramuš, ja erinoamačēt vel lavggo) nuft amasen ja lossaden. Damditi læ muttomak nuft duttamættosak ja vægjemættosak, atte læ ferttim fast ruoktot saddijuvvut. Äi læk buokak „ædne buoremus manak“, mak dokko bottek. Mutto gaiggaluvvam boaresvuoda beivid siste si vaivanak æi adde sin ječasek buore.

Ja si gæk daiguim galggek barggat, sist gaibbeduvvu gierdda-vašvuotta ja rakisvuotta. Boares olbmuk darbašek sæmma aidardæme go manak, ja daddeke læ losed singuim barggat, go manaiguim.

Daggar boarrasi sidak læ stuora buristsivdnadussan daid varnotes boarrasidi, mak muddoi gillajek bædnag dile. Damditi læ likkolaš dat vuoras olmuš, gutte gavdna suoje daggar sidast. I darbaš oktagevuoras olmuš ballat boarrasi sidi vuolggemest; dastgo i dat læk mikkege rangaštus viesoid, mutto buttes ja juokke lakai buorre ja rafhalaš sida boarasman beivin, sida, gost gavdnu duotta manalaš rakisvuoda vaibmo daid „vajaldattuvvum boarrasidi.“

Ja gal daggar vaimolades sidak darbašuvvujek Sameædnamest, gost læ nuft ollo varnotesvuotta dam dafhost. Vaimo bakčasin læmmon čuvvom boarrasi dile Sameædnamest juo mannavuoda rajest, ja erinoamačēt vel dam rajest, go jottet læm alggam. — Mon læm oaidnam boares vanhemid vajaldattum ja vela garotuvvum rigges ja buburistčuožžo manain, gæk ječa læk bævdest borram buoremus borramuša, ja boares vanhem fast viessočieŋgast boibmon moaloid ja guores littid njollum. Muttom boarrasid læm mon gavdnam navetčieŋgast fieradæmen duorgga loaidost duolvva roavgo vuolde. Sin buoremus ja rakkasemus ustebak læmaš oamek. Sin manak læ vajaldattam dam 4ad bakkoma. Vuoi, maggar almai čuorvvo suddo! Jurdaš lokkodakkam bæive! — Ja go nuft læ manai vaibmo sin boarrasidi, moft galgga dalle vierras vaibmo læt, gutte valdda daggar boarrasi vaivaš kassa rekeg ala tinim varas. Sin dille læ manga sajest hæppadlaš. Boarrasisidak læ dal jorram sigjidi buristsivdnadussan.

Porsangost.

Bivdam saje „Nuorttanastai“ čuovvovaš linjaidi.

Nuoftgo buok vallijægjek dittek, de læ dat jakke stuoradigge valgga jakke, goas mi fast galgašeimek valljet olbma stuoradiggai.

Jogoson læ min aigge jakket ja stemmit barggoolbma stuoradiggai, gi læ dærvas jiermest ouddandoallat barggoolbma gaibbadusaid ja vækken bajas bisotet religionalaš ašid; mutto i nuoftgo dak sevdnjis socialistak, mak vuolas čurvvok altar, girikko, ruttafamo j. n. v., ja rakadet rika oktan baken valdegodden.

Barggo vieljak, bigjop dam aše miela vuollai ja stemmijekop barggo olbma stuoradiggai; mutto allet stemme venstre daihe socialistai bæle.

Gæčadekop aldsešamek ovta dokkalaš stuoradiggeolbma avdnas, ja lekop ovtamielalažat stemmim vuolde! Muittok dam sadnevagjas, atte ovtamielalašvuotta vuotta buok.

Loapast savam mon ovtamielalašvuotta stuoradigge valgi Væsta-Sameædnami.

Čallujuvvum matke vuolde 5—8—15.

J. Eriksen,
Kolvik.

Ædnambruvka.

Čali jotteopatægje Kulsländ.

(Lasse oudeb nummari.)

Giddačaskop mi dam dovdošase, atte dat gidda gilva i læk go bæle væra dam golgge gilvvaga ektoi.

Min dilalašvuotta vuolde sattep mi rekenušat, atte olleššaddok stuora šivit ælle vævtast 250 kg. vallje borramušast 9 mano biebmot adda 4500 kg. gidda ja 1500 kg. golgge gilvvag. Go riehta galgga rekenastujuvvut, de šadda dat gidda gilva maksit kr. 9,45 ja dat golgge gilva kr. 17,25. Dalle galgga riftes lakai bibmojuvvut. Dak dalobuoigek, mak hæjok bibmek, ja i namatet daid gæk nælggodek sin omidæsek, ožžok dušše bæle.

Kr. 17,25 stuora šiviteš dalvest,

mærkašekop mi dam. Okta dallodoalle dalle nabbo, gæst oudda mærka diti 1 hæsta, 3 gusa ja 12 savca, maid son biehma burist, son fertte, jos son i ane dievaslažat lavdnjemuolda, **gil-lat 100 kr. tapa** jage sisa.

Dat golgge gilva — 100 kruvna væra — boatta gal ædnam sisa; mutto dat boatta boasto lakai ja boasto baikkai. —

Dat læ dat stuora vagjegvuotta, dat »raigge« man čađa stuora oasse bonde obmudagast »golgga erit.«

Dat satta læt nuft, atte bonde i læk fuomášam dam »olgusgolo«; dat satta maidai læt, atte son dietta dam, mutto i læk berustam orostet dam.

Luondorikast gavdnu mutton lagaš kredslöp:

Vuođđosistdoelok ædnam siste ja aimost bajasgessujek šaddoin j.n.v. Ja daina lagin sakanek dak moadde lagaš stoffak okti ja nuft huksijek gutteg guoimësek. — — — — —

Bonde, gutte bargga luondorika stuora viessodoalatusast ja gutte ješ læ mielde dast, berre dovddat daid dingaid sattim varas barggat luondorikain. Jos son dam i daga, šadda dat sudnji vahagen. — Son berre buok luondorika dilalašvuodaid dovddat ja aidardet.

Mutto ruoktot fast lavdnjemuldi.

Avkkendakkam varas dast baja-bælde namatuvvum golgge gilvvag — 100 kr. væra — fertte læt lavdnjemuoldda, ja galgga adnujuvvut 1—1,5 kg. goikke lavdnjemuoldda bæivest gussi daihe hesti. Dam namatuvvum šivit hivvodakki, 3 gusa, 1 hæsta ja 12 savca, darbašuvvu uccemusat 2000 kg. goikke lavdnjemuoldda (a. m. 300 kg. gussi) jakkasažat. Dat læ sëmma go 10 buorre dalvveguorme.

Mi aiggop dal gæčadet, gannatago barggat dam 10 guorme lavdnjemuolda.

Gutte daina læ barggam dietta, atte dasa davalaš dilalašvuotta vuolde mannek 7—8 barggo bæive čuoppat, goikkadet ja ruoktotvuogjet dam hivvodaga. Lavdnjemuolda smavvemi, mi dakkujuvvu smavva boddoin, mannek 2—3 bæive. Oktibuok 10 bæive.

Go dallodoalle dam bargo bokte sisavuotta dalo golgge gilvvag — 100 kr. væra — ja vela lavdnjemuolda gilvvag væra, ožžo son dam bergo maksujuvvut 10 kr. bæivvai. Okta tinestus, mi muddoi læ amas ædnam-

bruvkast.

Sist, gæina i læk vilggissammal-jægge, berriek adnet dam ænaš sam-malsulastatte bajeldaslavnje. Botkotam lavdnje čuppjuvvu čakčag. Dat šadda smierob ja gæppasebbo cuvkkit ja dat goikka jottelebbut gæsseg. Mutto jos i læk čuppjuvvum botkotamlavdnje oudeb čavča, berre dat dakkujuvvut dal.

Daggobokte dieđetuvvu fulkid; ja oappasidi, atte min rakis gandaš ja viellja,

Per Ole Sabbasen,

sirdi erit dam mailmest dam 2 august 1915 dimo 6 ækkedest, 11 jag ja 5 mano boaresen.

Rustafjelbma, Tanast, 6ad aug. 1915. Berit Sabbasen, Sabba Persen Risten, (r. Johannessen).

Johannes Andras, Marit Kirsten,
Nils Kristian, Sabba Aslak,
Elen Katrine, Ingvald Sabbasen.

Lagjo

læ dal barrasest mietta Sameædnam; mutto suoidnešaddo i šaddam nuft buorren, go dat algost čajeti, erinoamačet goit dabe Alta bæld. Dak gukka bistevas bakak boldde buok avje ædnag sajin. Uccan šadda avje dam jage ja hui divras. Tromsast bægga avjehadde dal 4 kr. vævtast. Dabe fallujuvvu dal 2 kr. vævtast.

Potetos šaddo maidai læ aibas goarranam goiko diti.

Hans Persen, Kolvikast,

gutte gukkeb aige læmaš oapast oarjen, arvvala boattet boatte jage Sameædnami ja algget barggat Hærra vidnegardest.

Son læ dal Agdenæs ladnest

Mi savvap dam nuorra vilji burist-boattemest Sameædnami, ja Hærra buristsivdnedekus su.

Olgoædnam soatteskipak

læ oidnujuvvum Nordkapa ja Honnesvage birrasin. Arvvaluvvu, atte dat læ engelas olmai, gutte læ makka matkest Vilggismerri.

Nissondoavter Altast,

Trude Johnsen læ namatuvvum doavteren Talviki.

Baikke vuovddet!

Mu ædnamobmudak oktan vistiguim Gargost, nubbe bældes Korsfjord, vuovdujuvvu dallanaga. Oaste eallus mudnji, gæst oembo oažžo diettet dam birra.

Eva Gargo, Korsfjorden, Altenfjord.

Jos ik

læs vela dinggum »Nuorttanaste« dam 2be jakkebællai, daihe maidai vajaldattam maksemest, de læ vela aigge; mutto ale fal mañed.

Sadde dallanaga 50 evre ja blaðde læ du. Odda abbonentak ožžok mannam jagas juovllanummar ja vassam jakkebæle nummari nuftguka go oplaga bista.

Mailme-soatte.

Tuiskalaš læ birggemættos.

Tuiskalaš læ dal vuoitam Ruosast Warschau, mi læ Ruosaednam goalmad stuoramus gavpug. Dast læ mæsta 1 miljon assek ja læ okta stuora fabrikgavpug, mi matta jorrat stuora avken tuiskalažži ja ain dakkat dam famolebbun ruoša bagjel. I daide rušši burist gævvat.

Rušši šadda dal hui vaddes fievredet soaldatid tuiskalaža vuostai, ja tuiskalažži fast sagga gæppasebbo. Ballamest læ, atte Ruošsa dastmañnel šadda vela oembo dovddat dæddo tuiska soattevægast.

Tuiskalaš orru dal šaddamen vægjemættos juokke dahost. Ja son orru ollemen mietta mailme. Son orru juksamen buokaid sikke vašalažaid nuftgo ustehid.

Erinoamaš viššal læ son Norga gaddid oappaladdat ja dam rafhalaš skipaid duššadet. Maidai dam vañeb aiggai læ manga daroskupa saddinguvum bodnai.

Ovta stuora engels soattedampa »India« læ tuiskalaš baččam bodnai lakka Narvika, man gæčeld 120 olmu dušše. 200 gagjujuvvujegje.

Stuora mærrašlaga Østersjøest.

Østersjøest læmaš gieskad stuora mærrašlaga — dat stuoramus dam ragjai. Tuiskalažast legje anost 9 panserkrydsera, 12 davalaš krydsera ja manga torpedovadnasak. 1 vašalaš krydser ja 2 torpedovadnasa vahagattujuvvujegje minain.

Frankrika

suitta girddim mašinaid. Gieskad sad-dijuvvujegje 32 girddimmašina bombarderet fabrikaid dam tuiska gavpugest Saarbrücken. Dak dakke ollo vahagid.

Mañemuš soatte oddasak.

Tuiska aimoskipak læ bombarderim engelas havnagavpugid ja dakkam vahagid.

Tuiskalažak læk baččam Bergen dampa »Aura« bodnai. Dat læi mannamen muorralastain Norgast Londoni. Olbmuk gal besse heggi.

Nubbe Bergen dampa »Iris« suppu tuiskalažak buok poasta, mi Ruosaednami galgai, merri. Dušše davalaš poasta guðde.

Tuiskalaš aiggo bigjat gonagasa Poleni, maid son læ vuoitam ruošast.

9 engelas skipa læ baččum bodnai Davvemærast daid mañemuš jandurid.

Æska orru læme soattevarra luovvanæmen riftes lakai ja rafhe orru læme gukken, gukken erit.

Naggo Vestfjorden

alde læ dal Norga ja Tuisklanda gaskast. Tuisklalaš bači dam dast oudalest namatuvvum engelas dampa »India« Vestfjordast, mi gulla daro sjøterritoriumi, maid tuisklaš i dato jakket. Nuftgo vissa min lokkek dittek, de i læk loppe soade fievredet rafhalaš ædnam rajai siskabælde. Oainet moft dat naggo čielgga.

Stuora bevilgemak

soatte olgusgoloidi Norgast.

Dappujuvvum uvsai duokken læ stuoradigge bevilgim 9,750,000 kr. Kristianiavuona gattim varas, Melsomvika ladinidi 170,000 kr. Kristianssanda flaatastašonai 123,000 kr., Troandem flaatastašonai 590,000 kr. Sidastfabrikerim varas torpedoei 300,000 kr. Buok socialistai stemmai vuostai.

Tuiska soattedampa »Berlin«

mandskapast Troandemest gæččalegje 25 garggedet ovta ija; mutto de fuomaši fakta. Si legje merri njuikkum ja alggam vuogjat.

Muttomak hævvanegegje.

Diedatusak!

Vuoleduvvum haddai.

A. Larsen samegiel muittalus girje »Baivve-Algo« vuovdujuvvu dal 80 oroi, porto 5 ora. Min kommissio-nærak, bigjek dam muittui.

Girje satta dingujuvvut mu bokte

A. Larsen,
Repparfjord, Finmarken.

Odda girjek!

»BIBALA OAPPO OAMEDOVDO BIRRA« Hadde 25 evre frimærkak ja girje boatta fria poastast. Dam girjest læ 60 sido.

Darogiel girje »VORE BRØDRE LAPPERNE«, 96 sido ja manga govva, mast maidai min miššon bargid govak, maid særvest maidai Lunjarokke ja »Nuorttanaste« redaktora govva. Dat darogiel girje muittala Same miššon bargo birra Sameædnamest algo rajest dam ragjai. Dam girjest gavdnu maidai Sami apostal Thomas von Westen govva. Hadde 30 evre frimærkak, fria poastas sad-dijuvvum. — Daggar dinggum-brævak æi mana portofria poastast. Dinggu dallanaga ja čale:

Nuorttanaste ekspedition,
Korsfjorden, Altenfjord.

Guovddagæino skuvlaruta.

Čakčaskuvla algga vuostarga 20. september 1915.

Bagjesamiskuvla daihe dalve-skuvla algga vuostarga 3ad januar 1916.

Vanhemak berriek ječa diettet ja muitost adnet manai age. Dat i læk mikkege vuttivaldetatte ašid atte-si æi dieðe lægo manak skuvlagædnegasak. Juokke mauna læ skuvlagædnegas go læ dævddam 8 jage. Ja dat læ vanhemid gædnegasvuotta diettet goas manna læ skuvlagædnegas.

Skuvlaolbma Aarseth forslaga mieldelæ skuvlastivra valddam čuovvovaš-ovtaradalaš mærradusa:

Boatte aigest aiggo skuvlastivra sakkotet 1 kravnain juokke bæivvai juokke manast mi skuvla mañeda. Dat maksa hælbbadumid gidda 10 bæivvai.

Guovddagæino skuvlastivrast, 25/5—15.

Jacobsen,
formand.

Prenttejuvvum »Nuorttanaste« prenttimrakkanusast Korsfjord'ast